

Predmet C-40/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

23. travnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

30. siječnja 2020.

Žalitelji:

AQ

BO

CP

Druge stranke u žalbenom postupku:

Presidenza del Consiglio dei Ministri

Ministero dell'Istruzione, dell'Università e della Ricerca – MIUR

Università degli studi di Perugia

Predmet glavnog postupka

Žalbe koje su podnesene Consigliju di Stato (Državno vijeće, Italija) protiv presude Tribunalea Amministrativo Regionale per l'Umbria (Okružni upravni sud za Umbriju, Italija) kojom je potonji sud odbio tužbe koje su žalitelji podnijeli protiv obavijesti kojima je Università di Perugia (Sveučilište u Perugiji, Italija) odbio njihove zahtjeve za pokretanje postupka zapošljavanja na neodređeno vrijeme na navedenom sveučilištu i protiv circolarea n. 3/2017 (okružnica br. 3/2017) koji je u tom pogledu donio Ministro per la semplificazione e la pubblica amministrazione (Ministar za pojednostavljenje propisa i javnu upravu, Italija), kao i radi utvrđivanja njihova prava da budu zaposleni na neodređeno vrijeme na mjesto istraživača i prava na primjenu postupka ocjenjivanja iz članka 24. stavka

5. Leggea n. 240 (Zakon br. 240) iz 2010. radi prijama u službu na mjesto izvanrednih profesora.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Usklađenost članka 24. stavaka 5. i 6. Leggea n. 240 (Zakon br. 240) od 30. prosinca 2010. s člankom 4. Okvirnog sporazuma o radu na određeno vrijeme iz Direktive 1999/70/EZ u vezi s člancima 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i s obzirom na načela ekvivalentnosti i djelotvornosti.

Prethodno pitanje

Protivi li se članku 4. Okvirnog sporazuma iz Direktive br. 1999/70/EZ od 28. lipnja 1999., „Direktiva Vijeća o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP”, naslovljenom „Načelo nediskriminacije”, u vezi s člancima 20. i 21. Povelje Europske unije o temeljnim pravima kao i s obzirom na načela ekvivalentnosti i djelotvornosti, nacionalni propis poput [članka] 24. stavaka 5. i 6. Zakona br. 240 iz 2010., koji priznaje istraživačima s ugovorom na određeno vrijeme iz članka 24. stavka 3. točke (b), koji su stekli nacionalno znanstveno zvanje iz članka 16. istog zakona, i istraživačima s ugovorom na neodređeno vrijeme koji su također stekli spomenuto zvanje, pravo i mogućnost (provedenu uz raspodjelu raspoloživih sredstava) da se na njih – na prve po isteku ugovora, na druge do 31. prosinca 2021. – primijeni odgovarajući postupak ocjenjivanja radi imenovanja u zvanje izvanrednih profesora, dok se nikakvo slično pravo ni mogućnost ne priznaju istraživačima s ugovorom na određeno vrijeme iz članka 24. stavka 3. točke (a), koji su stekli nacionalno znanstveno zvanje, unatoč tome što se radi o radnicima koji obavljaju, bez razlike, iste poslove?

Relevantne odredbe prava Unije

Kao što je detaljno navedeno u prethodnom zahtjevu kojim je upućeno prethodno pitanje u istom nacionalnom postupku, relevantne odredbe prava Unije su sljedeće:

Članak 155. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

Direktiva Vijeća 1999/70/EZ od 28. lipnja 1999. o Okvirnom sporazumu o radu na određeno vrijeme koji su sklopili ETUC, UNICE i CEEP (u daljnjem tekstu: Direktiva 1999/70); konkretno, članak 5. i članak 4. Okvirnog sporazuma iz te direktive i uvodne izjave 3., 14. i 15. navedene direktive.

Preporuka Komisije od 11. ožujka 2005. o Europskoj povelji za istraživače i o Kodeksu ponašanja pri zapošljavanju istraživača (2005/251/EZ).

Relevantne nacionalne odredbe

Kao što je detaljno navedeno u prethodnom zahtjevu kojim je upućeno prethodno pitanje u istom nacionalnom postupku, relevantne nacionalne odredbe su sljedeće:

Zakon br. 240 od 30. prosinca 2010., „Pravila o organizaciji sveučilištâ, akademskom osoblju i zapošljavanju te Vladinoj ovlasti za promicanje kvalitete i učinkovitosti sveučilišnog sustava” (u daljnjem tekstu: Zakon 240/2010); osobito članak 24. stavci 1. do 3., 5. i 6.

Zakonodavna uredba br. 75 od 25. svibnja 2017., „Izmjene i dopune Zakonodavne uredbе br. 165 od 30. ožujka 2001. [...]” (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 75/2017); osobito članak 20.

Zakonodavna uredba br. 165 od 30. ožujka 2001. (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 165/2001.), koja predstavlja Jedinostveni tekst o organizaciji rada u javnoj upravi; osobito članak 3. stavak 2. i članak 36., u verziji koja je na snazi od 22. lipnja 2017.

Zakonodavna uredba br. 81 od 15. lipnja 2015., „Sustavno uređenje ugovorâ o radu i revizija radnog zakonodavstva [...]” (u daljnjem tekstu: Zakonodavna uredba br. 81/2015), koja predstavlja prenošenje Direktive 1999/70/EZ u nacionalno pravo; osobito članak 19., u verziji koja se primjenjuje na predmetni slučaj i koja prethodi izmjeni iz Uredbe sa zakonskom snagom br. 87/2018, i članak 29. stavak 2. točka (d), koji je na snazi od 12. kolovoza 2018.

Kratki pregled činjeničnog stanja i postupka

- 1 Nakon objave ranije podnesenog zahtjeva za prethodnu odluku u istom postupku pred nacionalnim sudom – na koji se upućuje zbog iznošenja činjeničnog stanja – u predmetnim trima postupcima su u potporu žaliteljima intervenirale različite profesionalne organizacije i sindikati: ANIEF – Associazione Professionale e Sindacale (ANIEF – Profesionalna i sindikalna organizacija), Federazione Lavoratori della Conoscenza – CGIL (Savez sindikata prosvjetnih radnika – CGIL) i CIPUR – Coordinamento Intersedi Professori Universitari di Ruolo (CIPUR – Intersekcijaska koordinacija imenovanih sveučilišnih profesora), koje žele sudjelovati u postupku pred Sudom.
- 2 Osim toga, žalitelji su podnijeli novi podnesak u kojem navode da je u okviru njihovih triju žalbi podnesenih protiv presude TAR-a Umbria (Okružni upravni sud za Umbriju, Italija) došlo do novog zajedničkog žalbenog razloga.

Glavni argumenti stranaka u glavnom postupku

- 3 Spomenutim novim žalbenim razlogom žalitelji ističu povredu članka 4. Okvirnog sporazuma iz Direktive 1999/70 i u njemu sadržanog načela nediskriminacije, na

temelju činjenice da su stekli naslov nacionalnog znanstvenog zvanja druge skupine u svrhu imenovanja u zvanje izvanrednog profesora predviđenog člankom 24. stavcima 5. i 6. Zakona br. 240/2010.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 4 Sud koji je uputio zahtjev prije svega se poziva na presudu od 25. listopada 2018., Sciotto (C-331/17), u kojoj je Sud utvrdio da: „s obzirom na to da nacionalni propis o kojem je riječ u glavnom postupku ni u kojem slučaju ne dopušta, u sektoru djelatnosti opernih i simfonijskih zaklada, pretvaranje ugovora o radu na određeno vrijeme u ugovor na neodređeno vrijeme, vjerojatno će dovesti do diskriminacije između radnika zaposlenih na određeno vrijeme iz tog sektora i radnika zaposlenih na određeno vrijeme u drugim sektorima, pri čemu potonji mogu postati, nakon pretvaranja njihova ugovora o radu u slučaju kršenja normi u vezi sa sklapanjem ugovora na određeno vrijeme, usporedivi radnici zaposleni na neodređeno vrijeme u smislu članka 4. točke 1. Okvirnog sporazuma”.
- 5 Sud koji je uputio zahtjev također se poziva na presudu od 20. lipnja 2019., Ustariz Aróstegui (C-72/18), u kojoj je Sud, podsjećajući na vlastitu sudsku praksu, utvrdio da: „pojam ‚objektivni razlozi‘ zahtijeva da utvrđeno nejednako postupanje bude opravdano postojanjem preciznih i točnih elemenata koji karakteriziraju uvjet zapošljavanja o kojem je riječ, u posebnom kontekstu u kojem se nalazi i na temelju objektivnih i transparentnih kriterija, kako bi se provjerilo odgovara li ta nejednakost stvarnoj potrebi, može li postići cilj koji se želi ostvariti i je li za tu svrhu neophodna. Navedene okolnosti mogu proizlaziti ponajprije iz osobite naravi zadaća za izvršenje kojih su ugovori na određeno vrijeme sklopljeni i iz značajki svojstvenih takvim zadaćama ili, ovisno o slučaju, iz provođenja nekog legitimnog cilja socijalne politike države članice” i da stoga „članak 4. točku 1. Okvirnog sporazuma treba tumačiti na način da mu se protivi nacionalno zakonodavstvo poput onoga u glavnom postupku koje pravo na dodatak na plaću pridržava učiteljima zaposlenima kao statutarnim službenicima u okviru radnog odnosa na neodređeno vrijeme, a isključuje učitelje koji su zaposleni kao članovi ugovornog osoblja javnog prava na određeno vrijeme, ako je stjecanje određenog razdoblja službe jedini uvjet dodjele tog dodatka”.
- 6 U slučaju žaliteljâ, do navodne diskriminacije došlo je u okviru istog sektora radnika, onoga sveučilišnih istraživača.
- 7 Sud koji je uputio zahtjev navodi da tri kategorije sveučilišnih istraživača koje sustav predviđa – odnosno, istraživači čiji ugovori potpadaju u vrstu uređenu člankom 24. stavkom 3. točkom (a) Zakona 240/2010 (u daljnjem tekstu: istraživači A vrste), istraživači čiji ugovori potpadaju u vrstu uređenu člankom 24. stavkom 3. točkom (b) Zakona 240/2010 (u daljnjem tekstu: istraživači B vrste); i istraživači s ugovorom na neodređeno vrijeme – obavljaju iste poslove (nastavne aktivnosti, dodatne nastavne aktivnosti, pružanje usluga studentima, istraživačke aktivnosti itd.)

- 8 Međutim, istraživači vrste A, unatoč tomu što obavljaju iste dužnosti poput onih istraživača koji pripadaju drugim kategorijama i što su prošli natječaj čija su teškoća i selektivnost jednake onome koji su prošli potonji, nemaju pristup karijeri izvanrednog profesora druge skupine, kojoj imaju pristup samo druge dvije kategorije istraživača, u skladu s člankom 24. stavcima 5. i 6. Zakona br. 240/2010. Sud koji je uputio zahtjev nadalje pojašnjava da se postupak predviđen potonjim stavkom 6. primjenjuje do 31. prosinca 2021., na temelju obnavljanja određenog člankom 5. stavkom 1. točkom (b) Uredbe sa zakonskom snagom br. 126 od 29. listopada 2019.
- 9 Stoga, istraživač A vrste, čak i ako je stekao nacionalno znanstveno znanje i dvogodišnje obnavljanje koje je uslijedilo po pozitivnoj ocjeni obavljenih aktivnosti, po isteku svojeg ugovora gubi posao, bez bilo kakvog racionalnog i nediskriminatornog opravdanja.
- 10 Navodna diskriminacija o kojoj je riječ pogoršala se zbog učinka izvanrednih planova za zapošljavanje izvanrednih profesora, namijenjenih napredovanju u karijeri koje je rezervirano samo za istraživače s ugovorom na neodređeno vrijeme koji su stekli nacionalno znanstveno zvanje, koji su uvedeni Ministarskom uredbom br. 364. iz 2019.
- 11 S obzirom na prethodno navedeno, sud koji je uputio zahtjev odlučio je uputiti Sudu novo iznad navedeno prethodno pitanje, koje se dodaje onima upućenima u prethodnom rješenju koje je donio isti sud u istom nacionalnom postupku.

RADNI DOKUMENT